

Motion till riksdagen

1988/89:N351

av Per Gahrton och Roy Ottosson (båda mp)

Förbud mot import av tropiskt timmer

”Indianerna, befolkningen längs flodstranden och andra har bott i regnskogen sedan århundraden utan att hota den. Den verkliga faran kommer från boskapsuppfödare och odlare, från de träexploatörer och från vattenkraftbyggarna som orsakar kriminella översvämningar.”

Så yttrade sig den brasilianske miljökympen Chico Mendes i en intervju den 9 december 1988 (Jornal Do Brasil). Några dagar senare blev han mördad. De miljöfientliga ekonomiska intressena bakom regnskogsfördelen är enorma. Boskapsuppfödare, odlare och vattenkraftbyggare kan knappast påverkas direkt från Sverige. Indirekt kan det däremot ske genom ”friköp” av regnskog, vilket miljöpartiet i andra motioner föreslagit att Sverige ska göra.

Mera direkt skulle Sverige kunna påverka de stora träexploatörerna. Skogslandet Sverige importerar stora mängder virke från världens regnskogar. 1987 importerades 18 485 kbm rundvirke och sågat virke från tropiska länder. Det motsvarar en direkt eller indirekt påverkad yta av 15–30 kvkm tropisk skog. Största leverantör av tropiskt virke till Sverige är Elfenbenskusten; men Sverige importerar också från Indonesien, Burma, Kongo, Gabon, Malaysia och Brasilien.

Sverige medverkar härigenom till att upprätthålla en marknad för regnskogsskövlarna. Samtidigt ökar medvetenheten över hela världen om att regnskogarna inte enbart kan betraktas som nationella ekonomiska resurser, utan utgör en del av det ekologiska system som alla människor är beroende av. Utan gröna växter kan människan inte existera. Eftersom regnskogarna utgör det i särklass största och frodigaste bältet har de en central betydelse för syrebildningen genom fotosyntesen; dessutom påverkar de klimatet. De är också biotop för en artrikedom som inte finns någon annanstans. Det är således en global angelägenhet att stoppa regnskogsskövlingen.

I Thailand har regeringen upphävt alla koncessioner för skogsavverkning. Bakgrunden var de översvämningar och jordskred som hösten 1988 kostade 350 människor livet. Regeringen i Thailand har börjat förstå de ekologiska sambanden. Också i Indonesien rapporteras en skärpning av skogslagstiftningen vara på gång. Samtidigt planerar Världsbanken att ge redan hårt skuldsatta Brasilien nya lån på tre miljarder dollar för ett kraftverksbygge i Amazonas som skulle få ödesdigra verkningar på miljön.

Det minsta man kan begära av omvärlden är att den ställer upp när man i vissa regnskogsländer börjar tänka om. Miljöpartiet har i andra motioner riktat hård kritik mot Världsbanken och Sveriges deltagande i den.

Det skulle – förutom direkta ekonomiska effekter – vara av stort psykologiskt värde för miljökampanjer som Chico Mendes (liksom för regeringar med miljömedvetenhet) om utlandet visade sin sympati genom att inte uppträda som de stora skogsskövlarnas kunder. Skogsbruk är svårt att bedriva ekologiskt i regnskogen. Men oftast görs inte ens ett försök. Skogarna skövlas och lämnas utan tanke på återväxt. Bara någon procent av all regnskog där skogsbruk bedrivs, sköts så att återväxten tryggas. Därför bör Sverige upphöra med den oreglerade importen av tropiskt timmer. Ett generellt förbud bör utfärdas. Samtidigt är det inte helt omöjligt med ekologiskt skogsbruk i regnskogsområden. Men metoderna måste utvecklas. Därför bör det finnas dispensmöjligheter från förbudet. Dispens kan meddelas om timret uppfyller vissa ekologiska krav:

- Det skall komma från växtplatser där produktionen är uthållig (ungefär som *välskött* svenskt skogsbruk som sker så att återväxt är tryggad).
- Nedhuggningen av timret får inte bidra till rubbningar av världsklimatet.
- Inte heller får nedhuggningen leda till ökad artfattigdom.

Praktiskt kan detta innebära att det kan godtas att importera från bolag som använder skonsamma och uthålliga avverkningsmetoder och har avsatt interna reservat. Eller som Chico Mendes sa i sin sista intervju: "Det är inte fråga om att vi vill förvandla Amazonas till ett museum. Vi vill helt enkelt bevara det levande."

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag till lag om förbud mot import av tropiskt timmer, dvs. rundvirke, sågat virke, faner och plywood, samt färdiga produkter tillverkade av dessa material,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att regler för dispens bör fastställas så att viss import av tropiskt timmer kan godkännas på grundval av vissa ekologiska kriterier,

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att Sverige genom internationella organ bör verka för utveckling av ekologiskt godtagbara metoder för skogsbruk i regnskog.¹]

Stockholm den 25 januari 1989

Per Gahrton (mp)

Roy Ottosson (mp)

¹ 1988/89:U236

